PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA

ORDINANCES AND **OUTLINES OF TESTS,** SYLLABI AND COURSES OF READING FOR **BACHELOR OF LAWS PART-II** (THREE YEARS COURSE) (Semester III & IV) **FOR**

2007-08-2-903-00-2-2009-20 SESSION 2010-11

PUBLICATION BUREAU PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA

(All Copyright Reserved with the University)

Price:

(Excluding Postage)

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਇਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਿਸੇ ਕੋਰਸ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਹੋਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ/ਬੰਦਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੰਗਠਿਤ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਉਪਰੰਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰਮੀਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ । ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਇਕ ਸਮਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ।
- ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕੋ ਕੈਲੀਡਰ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੋ ਮੁੱਖ (Major) ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ।
- 3. ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕੋ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦੋ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ (Major and Minor) ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਭਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਡੇਟ-ਸ਼ੀਟ ਵਿਚ ਮਿਤੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਟਕਰਾ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਕ ਹੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠ ਸਕੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕੋ ਹੀ ਸਮੇਂ ਦੋ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਦੂਸਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਫ਼ੀਸ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 4. ਜਿੱਥੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਲੇਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਗਲੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਦੇਣ ਹਿੱਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ ਕਾਰਡ ਤੇ ਅੰਕਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਨਾਂ ਲੇਟ ਫ਼ੀਸ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੰਤ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੀ ਲੇਟ ਸੀਸ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਲੇਟ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਲੇਟ ਫ਼ੀਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਇਜਾਜਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- 5. ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਆਉਣ ਤੇ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਦੇਣ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ/ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

- 6. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡ/ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੋਰਡ/ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ, ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅੰਕ-ਬਿਊਰਾ-ਕਾਰਡ, ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਆਦਿ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਈਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ ਤਾਂ ਉਹ 1000/- ਰੁਪਏ (ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਜੁਰਮਾਨਾ ਫ਼ੀਸ ਨਾਲ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 7. ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰੁੱਟੀ ਪਾਈ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ, ਅਹੁਦਾ ਤੇ ਮੋਹਰ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ, ਪਹਿਲੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਨੰਬਰ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ, ਅਸਲੀ ਅੰਕ-ਬਿਊਰਾ-ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਨਾ ਦੇਣਾ, ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫ਼ੀਸ/ਲੇਟ ਫ਼ੀਸ ਘੱਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਆਦਿ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਦੂਰ ਕਰਵਾਉਣ ਹਿੱਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਸਮੇਂ 200/- ਰੁਪਏ (ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਤਰੁੱਟੀ ਫ਼ੀਸ ਵੱਖਰੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਤਾਂ ਹੀ ਉਨ ਤਰੁੱਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚੋਂ ਦੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਰ ਦਰਸਾਈ ਤਰੁੱਟੀ ਫ਼ੀਸ ਨਾਲ ਦੂਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ, ਤਰੁੱਟੀ ਦੂਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਚੀਫ਼ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 8. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੂਰੀ ਫੀਸ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੇ। ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਨਾਮ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਫ਼ੀਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖ਼ਜਾਨਚੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਕੋਲ ਕਾਊਂਟਰ ਤੇ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- 9. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਜਾਂਚ ਲਵੇ ਕਿ ਚਲੰਤ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ (ਸਿਲੇਬਸ) ਕੀ ਹੈ ? ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ? ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੁਖੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਪਾਸੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਦਾਇਗੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- 10. ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਮੇਂ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਆਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ ਲਈ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ

ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਮੌਕੇ ਲਈ ਅਗਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਚਾਲੂ (Current) ਸਿਲੇਬਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ; ਫੇਲ੍ਹ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕਾ ਆਦਿ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸੇ ਸਾਲ ਦਾ ਚਾਲੂ (Current) ਸਿਲੇਬਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

- 11. ਰੈਗੂਲਰ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਾਂ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀਆਂ 5×4 ਸੈਂਟੀਮੀਟਰ ਸਾਈਜ਼ ਦੀਆਂ ਬਿਨਾਂ ਗੋਂਗਲਜ਼ ਤੋਂ ਇਕੋ ਨੈਗੇਟਿਵ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਨਵੀਨਤਮ ਫੋਟੋਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਥਾਂ ਤੇ ਚਿਪਕਾਉਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਟੋਆਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਹਸਤਾਖ਼ਰ ਕਰੇਗਾ ਤੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਖੇਗਾ। ਸਜਾਯਾਫ਼ਤਾ ਜਾਂ ਲੇਟ ਕਾਲਿਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਫੋਟੋਆਂ ਤੇ ਉਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਸਤਾਖ਼ਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ।
- 12. ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪਾਤਰਤਾ ਬਾਰੇ ਰਹੀ ਕੋਈ ਤਰੁੱਟੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਆਪਣੀ ਹੋਵੇਗੀ।
- 13. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫ਼ਾਰਮ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਅਰਜ਼ੀ ਤੇ ਹੀ ਗੌਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਬਿਨੈ-ਫ਼ਾਰਮ, ਦੋ ਤਸਦੀਕ-ਸ਼ੁਦਾ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ 1,000/- ਰੁਪਏ (ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਫ਼ੀਸ, ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਨਾਮ ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖ਼ਜਾਨਚੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਰਸੀਦ ਸਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੀਫ਼ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ-ਕੇਂਦਰ ਇਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਉੱਤਰ-ਕਾਪੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਉੱਤੇ ਕੇਵਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਰਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿਚ ਤਬਾਦਲਾ, ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਗਾਰਡੀਅਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ, ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਤੋਂ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ-ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

- 14. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫ਼ਾਰਮ ਤਸਦੀਕ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- 15. ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੇ ਅਧੂਰੇ ਫ਼ਾਰਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਕ ਵਾਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਫ਼ੀਸ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਈ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਫ਼ਾਰਮ ਨਾ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦੀ ਪਾਤਰਤਾ ਨਾ ਬਣਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਵੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਭੁਲੇਖੇ ਕਾਰਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫ਼ੀਸ/ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਫ਼ੀਸ ਆਦਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਵਾਧੂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਰਕਮ ਦੀ ਕੋਈ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
- 16. ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਐਮ. ਏ. ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਅੰਕ-ਬਿਊਰਾ-ਕਾਰਡ ਵਗੈਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਨਾਲ ਦੇਣੇ ਹੋਣਗੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ।
- 17. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਐਮ.ਏ. ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਹੇਠਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ/ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਐਮ.ਏ. ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ ਲਈ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਲਾਸ ਦੇ ਭਾਗ-ਦੂਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਗ-ਦੂਜਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- 18. ਅਸਲ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਪਾਤਰਤਾ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣ, ਵਾਪਿਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਕੀਤੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਇੰਦਰਾਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪਾਤਰਤਾ ਪੱਕੀ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਸਲ

- ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਮੁੜਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 19. ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ (Inquiry) ਸ਼ਾਖਾ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਫ਼ਾਰਮ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਰਸੀਦ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈਣ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- 20. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ/ਪਰਚੇ ਵਿਚਲੀ ਆਪਸ਼ਨ ਕਿਹੜੀ ਹੈ। 300/- ਰੁਪਏ (ਜਾਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਦੀ ਤਰੁੱਟੀ ਫ਼ੀਸ ਨਾਲ ਬਿਨੈ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰਕੇ, ਜੇ ਲੋੜ ਪਵੇ ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇ/ਪਰਚੇ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਪਰਚੇ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਂ ਪਰਚੇ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਫ਼ੀਸ ਚੀਫ਼ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਲਏ ਫ਼ੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ਼ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਜਾਂ ਫ਼ੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ/ਪਰਚੇ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ-ਬਦਲੀ ਪੱਕੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- 21. ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰ-ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਭਰਨ ਵੇਲੇ ਪਿਛਲੇ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋਣ। ਜੇਕਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਥਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- 22. ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਾਉਣ ਜਾਂ ਕਾਲਜ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲੇ ਲਈ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਆਰਜੀ ਸੂਚਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ ਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਚਾਰਿਕਤਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਾਖ਼ਲੇ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੇਠਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਰਜ਼ੀ ਸੂਚਨਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ।

- 23. ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਅਤੇ ਫ਼ੀਸ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ । ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵੀ ਅਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਾਉਣ ਕਾਰਣ ਅਨੁਪੂਰਕ/ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਅਤੇ ਫ਼ੀਸ ਭਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਪੈਸਿਟੀ ਫ਼ੇਲ ਤੋਂ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਜਾਂ ਪਾਸ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਪੁਨਰ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 10 ਦਿਨਾਂ (ਸਮੇਤ ਛੁੱਟੀਆਂ) ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਵੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਲੇਟ ਫ਼ੀਸ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਫ਼ਾਰਮ/ਫ਼ੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚਲੰਤ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਲੇਟ ਫ਼ੀਸ ਲੱਗੇਗੀ ।
- 24. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਪੇਪਰ ਦੇਣ ਹਿੱਤ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਾ ਬਿਠਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਨਕਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਈ ਸਾਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਪੇਜ਼ਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਯੋਗ ਵਸਤੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਮਾਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਨਿਗਰਾਨ/ਉਡਨ-ਦਸਤੇ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੇਸ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਥਾਂ ਪੇਪਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਰਚਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਲੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਈ ਸਮਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਯੂ.ਐਮ.ਸੀ. ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਯੂ.ਐਮ.ਸੀ. ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਤੋਂ ਵੀਚਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- 25. All disputes arising from examination form or documents connected therewith are subject to the territorial jurisdiction of Courts situated at Patiala only to the exclusion of all other Lower/ Session Courts in India.
- 26. ਬੀ. ਏ. (ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਵਿਸ਼ੇ) ਲਈ ਇਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਸ ਹੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਕਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਚਲੰਤ (current) ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਗ I, II ਅਤੇ III (ਤਿੰਨੇ ਭਾਗਾਂ) ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੀ.ਏ. ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਨੁਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

28. ਇੰਪਰੁਵਮੈਂਟ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ :

- (ੳ) ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕੇਵਲ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਚਲੰਤ (current) ਸਿਲੇਬਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਇਕੋ ਫ਼ਾਰਮ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣਦੀ ਕੁੱਲ ਫ਼ੀਸ ਇਕੋ ਰਸੀਦ/ਬੈਂਕ ਡਰਾਫਟ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀ ਜਾਵੇ। ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਲਈ ਹਰ ਕਲਾਸ/ਕੋਰਸ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫ਼ੀਸ ਤੋਂ 50% ਵੱਧ ਫ਼ੀਸ ਭਰੀ ਜਾਵੇ। ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਹਰ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਚਾਂਸ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (ਅ) ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਸਾਂ/ਕੋਰਸਾਂ ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ 5 ਪੇਪਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ 2 ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਗ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ 5 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਪਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੇਵਲ 3 ਥਿਊਰੀ ਪੇਪਰ, ਪ੍ਰਤਿ ਭਾਗ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਲਾਸ/ਕੋਰਸ ਦੀ ਫ਼ਾਈਨਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਨਾਲ ਲਗਦੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 2 ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਵਧੀ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
- (ੲ) ਜਿਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉੱਚੇਰੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉੱਚੇਰੀ ਕਲਾਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਭਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਭਾਗ 'ਚੋਂ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਆਈ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਹੇਠਲੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਉੱਚੇਰੀ ਪਾਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ/ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਕਲਾਸ ਦੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਇਕੋ ਨਹੀਂ, ਭਿੰਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਬੰਦਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਕੇਂਦਰ (ਮੇਨ ਗੇਟ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਨਾਲ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰ. 0175-3046366, 3046367 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਨਤੀਜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਚੈੱਕ ਕਰੋ Website: www.universitypunjabi.org ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਲੀਫੋਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਨੰਬਰ 0175-3046598, 99.

ਚੀਫ਼ ਕੋ-ਆਰਡੀਨੈਟਰ ਪੀਖਿਆਵਾਂ

ORDINANCES FOR

BACHELOR OF LAWS (SEMESTER SYSTEM)

(Three-Year Course)

- The course for the Degree of Bachelor of Laws shall be spread over three academic years to be called LL.B. Part-I, LL.B. Part-II and LL.B. Part-III consisting of two semesters each. The examination for the first/third/fifth semester will be held in the month of November/ December and for the second/fourth/sixth semester in the month of April/May or on such other dates as may be fixed by the Academic Council.
- (a) The last date by which admission form complete in all respects and fees must reach the Controller of Examinations shall be as follows:

Semester	Without late fee	With late fee of Rs. 500/-	With late fee of Rs. 1000/-	With late fee of Rs. 5000/-	With late fee of Rs. 10,000/
November/ December (Odd)	Sept. 30	October 8	October 16	October 24	October 31
April/May (Even)	Feb. 18	Feb. 26	March 6	March 14	March 21*
The state of the s				Manual 14	March

- (b) The amount of admission fee to be paid by a candidate for each semester shall be as prescribed by the University from time to time.
- (c) Candidates shall submit their application forms for admission to the Examination duly countersigned by the Head of the Department alongwith a certificate from the Head of the Department alongwith a certificate from the Head that the candidate satisfies the following requirements:
  - (i) that he has been on the rolls of the University Teaching

(ii) ORDINANCES FOR BACHELOR OF LAWS (THREE YEAR COURSE)

Department during the academic term preceding the semester examination;

- (ii) that he has attended not less than 75% lectures delivered to that class in each paper; and
- (iii) that he has a good moral character.
- (d) In case of student whose name is struck off from the rolls due to non-payment of fee or absence from classes and is readmitted later on, his/her attendance shall not be counted for that period.
- (e) A deficiency in attendances may be condoned for special reasons, as per the relevant ordinances on the subject.
- 3. The medium of examination shall be English or Punjabi. The medium chosen for the first semester examination shall remain the medium of examination throughout the course and no change shall be permitted. The medium through which the candidate has passed the examination shall be mentioned in the degree.
- 4. The examination in each semester shall consist of papers according to the syllabus as provided by the Faculty of Law. Each paper shall be of three hours duration and shall carry 100 marks. *However, in LL.B. Part-I and LL.B. Part-II (i.e. in the first four semesters) 20 marks are earmarked for internal assessment and 80 marks for University Examination in each paper.
- 5. (a) The minimum number of marks required to pass each semester shall be 45% in each paper. *However, in LL.B. Part-I and LL.B. Part-II minimum marks required to pass shall be 45% in University Examination and 45% marks in University Examination and internal assessment taken together in each paper.
  - (b) A candidate who fails in the examination, but secures pass marks in any paper shall at his option, be allowed exemption in that paper and shall be required to pass remaining paper(s) within the period as provided in Ordinance 6 below and if he passes in that/those paper(s) he shall be declared to have passed the examination.
- Subject to fulfilment of requirement of attendances prescribed for this examination and these ordinances, there shall be no condition of passing papers for promotion from odd semester to even semester in an Academic Session.

^{*}Applies to LL.B. Part-I from session 2005-06 & LL.B. Part-II from session 2006-07.

To qualify for admission to 2nd year of the Course, the candidate must have passed at least 50% of total papers of the two semesters of the 1st year. Similarly to qualify for admission to 3rd year of the course, the candidate should have passed at least 50% of total papers of four semesters of the earlier two years.

A candidate placed under reappear in any paper, will be allowed two chances to clear the reappear, which should be availed within consecutive two years/chances i.e. to pass in a paper. The candidate will have a total of three chances, one as regular student and two as reappear candidate.

The examination of reappear papers of odd semester will be held with regular examination of the odd semester and reappear examination of the even semester will be held with regular examination of even semester. But if a candidate is placed under reappear in the last semester of the course, he will be provided chance to pass the reappear with the examination of the next semester, provided his reappear of lower semester does not go beyond next semester.

Provided that every candidate should qualify in all the papers prescribed for LL.B. Part-I (first and second semesters)/LL.B. Part-II (third and fourth semesters)/LL.B. Part-III (fifth & sixth semesters), as the case may be, within three years of joining LL.B. Part-I (first semester) or LL.B. Part-II (third semester) or LL.B. Part-III (fifth semester).

Provided further that every candidate shall complete the LL.B. course within a period of 6 years from the date of joining the LL.B. course.

- The grace marks shall be given to a candidate as per General Ordinances relating to 'Award of Grace Marks.'
- Three weeks after the termination of examination or as soon there
  after as possible, the Controller of Examinations shall publish the
  result.
- Successful candidates shall be classified as under:
  - (a) Those who obtain 60% or more marks in the aggregate of LL.B. Part-I, LL.B. Part-II and LL.B. Part-III examination, shall be placed in the first division.
  - (b) Those who obtain 50% or more marks but less than 60% marks in the aggregate of LL.B. Part-I, LL.B. Part-II and LL.B. Part-III examination, shall be placed in the second

(iv) Ordinances for Bachelor of Laws (Three Year Course)

10. Each successful candidate of each semester shall be supplied the detail of marks obtained by him in the examination. Each successful candidate of the course shall be awarded the degree of LL.B. stating the division in which he has passed. The year/session of passing the LL.B. course shall be year/session in which the candidate clears all the parts of the course.

division. All others shall be awarded 'pass' degree.

11. Examination of LL.B. Part-I (First semester) shall be open to a candidate who:

Has graduated in any faculty or has obtained a post-graduate degree in any faculty from this university or has passed an equivalent examination from other statutory University securing atleast 45% marks (Scheduled Caste, Scheduled Tribe candidates with 40% marks will be eligible), provided he fulfils other requirements stated here in before.

- ADDITIONAL SUBJECT AFTER PASSING LL.B. THREE YEAR COURSE
  - (a) A candidate who has passed LL.B. course may appear as a Private candidate in examination in any one of the prescribed paper(s) as additional paper(s), provided the paper(s) so chosen has not already been opted by him in the said course.
  - (b) Such a candidate will be required to pay examination fee as prescribed.
  - (c) Such a candidate shall be required to obtain 45% marks in each of additional paper(s), No grace marks shall be allowed to such a candidate.

SYLLABUS

BACHELOR OF LAWS PART-II (Three Years Course) (THIRD & FOURTH SEMESTERS)

THIRD SEMESTER

Paper	Subject	Univ. Exam.	Int.* Assess.	Max. Marks
Ī.	Law of Crimes-I	80	20	100
II.	Property Law-I	80	20	100
III.	Labour Law-I	80	20	100
IV.	Any one of the following: (a) Direct Taxation-I (b) Business Law (Partnership, Negotiable Instruments and Arbitration)	80	20	100
V.	 (c) Conflict of Laws Any one of the following: (a) Administrative Law (b) Public International Law-II (c) Election Law 	80	20	100
	Total	400	100	500

FOURTH SEMESTER

Paper	Subject	Univ. Exam.	Int.* Assess.	Max. Marks
I.	Laws of Crimes-II (including	. 80	20	100
	Prevention of Corruption Act)			
II.	Law of Property-II and Easements	80	20	100
III.	Company Law	80	20	100

2	B	ACHLOR	OF	LAWS	Part-II	(Semester	Ш	&	IV)	
									/	

Law of Motor Vehicles Law of Equity and Trusts			
Law of Motor Vehicles		-	
Labour Laws-II	A CHI		
one of the following:	80	20	100
Law Relating to Local Bodies			
Direct Taxation-II			
Societies Registration Act			
Law Relating to Co-operative		100	
one of the following:	80	20	100
	one of the following: Law Relating to Co-operative	Law Relating to Co-operative	one of the following: 80 20 Law Relating to Co-operative

* The break-up of 20 Marks for Internal Assessment will be as under:

(a) Two tests of which average will be considered 10 Marks

(b) Assignment 10 Marks

GENERAL INSTRUCTIONS FOR THE PAPER-SETTER FOR ALL THE PAPERS

- The maximum marks for each paper are 80 and the time allowed is 3 hours.
- The minimum number of marks required to pass each paper shall be 45% in University examination and 45% marks in University examination and internal assessment taken together in each paper.
- 3. The question paper will consist of five units: I, II, III, IV and V. Unit I, II, III and IV will have two questions from the respective Units of the syllabus and will carry 12.5 marks each. Unit V will consist of 10 short answer type questions, which will cover the entire syllabus uniformly and will carry 30 marks in all.

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES

Candidates are required to attempt one question each from the Units I, II, III and IV of the question paper and the entire Unit-V.

THIRD SEMESTER

PAPER I : LAW OF CRIMES-I

UNIT-I

General Introduction

Concept of Crime

Distinction between Crime and other wrongs

Historical background of Indian Penal Code

Jurisdiction of the I.P.C.: Sections 2-4

General explanations Ss. 9, 10, 11, 19-30,44, 52-A

Authors of Crimes: Natural person and a fit subject for punishment.

Companies and Corporations.

Mens rea-Evil intention

Importance of mens rea

Recent trends to fix liability without mens rea in Socioeconomic offences.

UNIT-II

Group Liability

Common Intention and common object

Basis of Liability under sections 34 & 149 IPC.

Unlawful Assembly

Rioting as a Specific Offence

Affray

Abetment: Instigation, aiding and conspiracy, mere act of

abetment punishable

Criminal conspiracy

Stages of Crime

Guilty intention-mere intention not punishable

Preparation

Preparation not punishable

Attempt

Attempt when punishable: specific IPC Provisions Impossible

attempt

Sedition

UNIT-III

General Exceptions: Factors negating guilty intention

Mental incapacity

Minority

Insanity-impairment of cognitive faculties, emotional imbalance

Medical and legal insanity

Intoxication-involuntary

Mistake of fact and mistake of law

Necessity

Accident

Acts committed under threats

UNIT-IV

Right of Private Defence

Scope and extent of right of private defence

Restrictions on the right for private defence

When private defence extends to causing death to protect body and property

Types of Punishment

Death Sentence

Imprisonment for life, imprisonment with hard labour

Simple imprisonment

Forfeiture of property

Fine

Discretion in awarding punishment

Offences relating to environment under the I.P.C.

Offences Relating to Elections Ss. 171-A to 171-F.

Contempt of Lawful Authority of Public Servants 5s. 177 to 190 False Evidence and Offences Against State Ss. 191 to 194, 201, 211, 216 to 228-A.

Offences Against Public Health and Morality Ss. 268, 270, 279, 292-294.

PRESCRIBED BOOKS

- 1. Law of Crimes by Rattan Lal & Dhiraj Lal (Latest Edition).
- 2. Indian Penal Code by T. Bhattacharya

SUGGESTED READINGS

- 1. Law of Crimes by Rattan Lal & Dhiraj Lal (Lawyers' Edition)
- 2. Penal Law of India by H. S. Gaur

PAPER-II: PROPERTY LAW-I

UNIT-I

Transfer of Property - Object and scope of Transfer of Property Act.

Definitions (S. 3)

Transfer by Act of Parties (S. 5)

Non-transferable Properties (S. 6)

Persons competent to transfer and operation of transfer (Ss.7 & 8).

Conditions restraining alienations (S. 10)

Restrictions on enjoyment of Property (Ss. 11 & 12)

Transfer for the benefit of an under person (S. 13)

Rule against perpetuity (Ss. 14-18)

Vested & Contingent Interests (Ss. 19 & 21)

UNIT-II

Conditional transfers – condition precedent and condition subsequent (Ss. 24-34)

Doctrine of Election (S. 35)

Transfer by the qualified persons (S 38)

Covenants running with the land (S. 40)

Transfer by unauthorised persons-Feeding the grant by estoppel (S. 43)

Transferee's right under Insurance Policy (S. 49)

UNIT-III

Improvements by bonafide holder (S. 51)

Transfer pending litigation (S. 52)

Fraudulent transfer (S. 53)

Doctrine of Part-performance (S. 53-A)

UNIT-IV

Sale - Definition, contract for sale and execution of sale (S.54)

Rights and liabilities of seller and buyer (S. 55)

Marshalling by subsequent purchaser (S. 56)

Exchange - Definition and execution (S 118)

Difference between sale and exchange.

PRESCRIBED BOOKS

1. S. N. Shukla: Transfer of Property Act

SUGGESTED READINGS

Mulla : Transfer of Property Act, 1882
 Sinha : Transfer of Property Act, 1882

PAPER-III : LABOUR LAW-I

UNIT-I

The Factories Act, 1948

Definitions

Worker's health

Worker's welfare

Working hours of adults, Employment of young persons, Annual leave with wages

UNIT-II

The Trade Unions Act, 1926

Definitions

Registration of trade unions

Rights of registered trade unions

Liabilities of registered trade unions

Amalgamation of trade unions

Dissolution

Penalities and procedure

UNIT-III

The Industrial Disputes Act, 1947

Definitions

Authorities under the Act

- Works committee
- Conciliation officer
- Board of Conciliation
- Court of Enquiry
- Labour Courts
- Tribunals.
- National Tribunals

References of Disputes to Boards, courts or tribunals, Voluntary reference of disputes to Arbitration

UNIT-IV

The Industrial Disputes Act, 1947

Strikes and lock-outs

Prohibition, of strikes and lock-outs

Illegal strikes and lock-outs

Prohibition of financial aid to illegal strikes and lock-outs

Layoff

Retrenchment

Unfair Labour Practices

Penalities

PRESCRIBED BOOKS

Report of the National Commission on Labour (1969) Indian Law Institute, Labour Law and Labour Relation (1957)

Kothari : A Study of Industrial Law

S. N. Mishra: Industrial and Labour Law

Goswami : Industrial and Labour Laws

Puri : Industrial and Labour Laws

Chopra : Factories Act

Srivastava : Law Relating to Trade Union in India

Malhotra O.P. : Law of Industrial Disputes

PAPER-IV: Opt. (a): DIRECT TAXATION-I

The Income Tax Act, 1961

UNIT-I

Definitions (Ss. 2-3)

Income, Agricultural Income, Assessee, person, Company,

Business, Dividend, Amalgamation, Charitable purpose,

Assessment Year, Previous Year, Assessing Officer, Capital

Asset, Fair Market Value, Transfer

Basis of Charge (Ss. 4-9)

Charge of Income Tax (S.4)

Scope of Total Income (S.5)

Residential Status of Assessee (S.6)

Income deemed to be received (S.7)

Dividend Income (S.8)

Income deemed to accrue in India (S.9)
Income that don't form part of total income (S.1 0)
UNIT-II

Heads of Income

Salaries (Ss. 15-17)

Meaning: Scope of Salary (S.15)

Deductions (S.16)

Salary, Perquisites & Profit in lieu of Salary (S. 17)

Income from House Property (Ss. 22-27)

Meaning of House Property (S.22)

Annual value of House Property (S.23)

Deductions (S.24)

Amounts not deductible (S.25)

Property owned by Co-owners (S.26)

Deemed owner of House Property (S.27)

Profit & Gain of Business or Profession (28-44 AB)

Charging Provision (S. 28)

Computation of Income & Profit from Business or profession (S. 29)

Deductions (Ss 30, 31, 35, 36, 37)

Depreciation (S. 32)

Tea Development Account & Site Restoration

Fund (Ss 33 AB, 33ABA)

Expenses Disallowed (Ss 40, 40-A)

Deemed Profits (S. 41)

Actual Cost of Assets (S. 43)

Special Provisions (Ss. 44A, 44AA, 44AB)

UNIT-III

Capital Gains (Ss 45-55)

Basis of charge (S. A5)

Transactions not Transfer (S. 47)

Computation of Capital gain (S. 48)

Capital gain exempted from Tax (Ss. 46 & 54)

Determination of cost of Acquisition (Ss. 49,50,51,55)

Income from Other Sources (Ss. 56-59)

Nature of Head (S. 56)

Deduction (S. 57)

Amount Expressly Disallowed (S. 58)

Profit chargable to tax (S. 59)

Aggregation of Income (Ss. 60-69)

Income of other person (Ss. 60-65)

Income received from firm & Association of Persons (Ss. 66-67)

Deemed Incomes (Ss. 68-69)

Set-off and carry forward of losses (Ss. 70-80)

Set-off of lossess (Ss. 70-73)

Losses under capital gains (S.74)

Losses to firm (S. 75)

Set of or carry forward in special cases (Ss 78-79)

Submission of Return of Losses (S. 80)

UNIT-IV

Deduction under Chapter VI-A

Meaning of gross Total Income (S. 80B)

Deductions in respect of certain payments.

(Ss 80CCC, 80D, 80DD, 80DDBA, 80E, 80G, 83GGA)

Deductions in respect of certain incomes

(S. 80L, 80P, 80R, 88RR, 80-RRA, 80U)

Rebate and Relief from Tax (Ss 86-89)

Rebatable Incomes (S. 86)

Saving and investment entitled to Rebate of Tax (Ss 88 and 88B)

Income entitled to relief of tax (S. 89)

PRESCRIBED BOOKS

1. Vinod K. Singhania : Direct Tax Law and Practice.

2. V. P. Gour and : Income, Tax Law and Practice.

D. B. Narang

3. Mahesh Chandra and : Income Tax Law and Practice

S P. Goyal

4. Narula : Taxation Law.

PAPER-IV: Opt. (b)

BUSINESS LAW (PARTNERSHIP, NEGOTIABLE, INSTRUMENTS AND ARBITRATION)

UNIT-I

Indian Partnership Act, 1932

Essentials of Partnership (Sections 4, 5 & 6)

Kinds of Partnership (Sections 7 & 8)

Distinction between Partnership and Joint Hindu Family

Distinction between Partnership and Company

Rights and duties of Partners (Sections 9 to 17)

Implied Authority of a Partner (Sections 18, 19, 20 & 22)

UNIT-II

The Doctrine of Holding Out (Section 28)

Position of Minor in the Law of Partnership (Section 30)

Incoming and out-going partners (Sections 31 to 38)

Modes of Dissolution of Firm (Sections 39 to 44)

Registration of Firm (Sections 56 to 59)

Effects of Non-Registration of Firm (Section 69)

UNIT-III

Negotiable Instruments Act, 1881

Promissory Note (Section 4)

Bill of Exchange (Section 5)

Cheque (Section 6)

Holder and Holder in due course (Sections 8 & 9)

Meaning and kinds of Endorsement (Sections 15, 16, 49, 50,

52, 54 & 56)

Notice of Dishonour. When is it unnecessary?

Noting and Protest (Sections 91, 92, 93, 98 to 102)

Crossing of Cheques

UNIT-IV

The Arbitration and Conciliation Act

Meaning of Arbitration

Composition of Arbitral Tribunal

Number of Arbitrators (Section 10)

Appointment of Arbitrators (Section II)

Grounds for Challenge (Section 12)

Challenge Procedure (Section 13)

Conduct of Arbitral Proceedings

Equal Treatment of Parties (Section 18)

Determination of Rules of Procedure (Section 19)

Place of Arbitration (Section 20)

Commencement of Arbitral Proceedings (Section 21)

Hearing and Written Proceedings (Section 24) Recourse against Arbitral Award (Section 34).

PRESCRIBED BOOKS

1. D. F. Mulla : Partnership Act

2. Avtar Singh : Principles of Mercantile Law

3. R. K. Bangia : Partnership Act

4. Kharagamvala : Negotiable Instruments Act
5. R. K. Bangia : Negotiable Instruments Act

6. O. P. Tewari : The Arbitration and Conciliation Act

7. Avtar Singh : Law of Arbitration

SUGGESTED READINGS (IN PUNJABI)

Charanjit Singh : (Mercantile Law) ਵਣਜੀ ਕਾਨੂੰਨ

PAPER-IV: Opt. (c): CONFLICT OF LAWS

UNIT-I

Conflict of Laws

Scope, Nature, Definition and subject matter
Functions – Modern doctrines underlying
Conflict of Laws
Various stages in a case involving a foreign element
Application and Exclusion of Foreign Law

UNIT-II

Nationality and Domicile

Its meaning
Distinction between Domicile and Nationality
Domicile of Infants
Married Women
Lunatics and Domicile of Corporations
Classification and the Doctrine of Renvoie
Forco's case, Winan's Vs. Attorney General (1904)

UNIT-III

Marriage and Matrimonial Causes

Meaning of Marriage, Requirements of a valid marriage Divorce, Distinction between void and voidable marriages Decree of Nullity, Decree of judicial separation Restitution of conjugal rights Legitimacy and Legitimation Adoption, Guardianship and Custody of minor children Ogden Vs. Ogden (1808)

UNIT-IV

Foreign Judgements

Jurisdiction of English Courts Action in Personam and Actions in Rem Jurisdiction to stay action. The Recognition and Enforcement of Foreign Judgements Conditions for enforcement Defences against the enforcement of a foreign judgement.

PRESCRIBED BOOKS (Relevant Portions)

Indian and English Private International Paras Diwan

Law

: Conflict of Laws 2. Graveson

Private International Law Cheshire 3.

: Conflict of Laws 4. Dicey

PAPER-V: Opt. (a): ADMINISTRATIVE LAW

UNIT-I

Nature and scope of Administrative Law Necessity and causes for the growth of Administrative Law Definition and scope of Administrative Law Doctrine of Separation of Powers Concept of Rule of Law. Rule of Law and the Indian Constitution Liability of Administration - Privilege to withhold the documents and Binding nature of Statute.

UNIT-II

Legislative Power of Administration

Necessity of delegated legislation Merits and demerits of delegated legislation Constitutionality of delegated legislation Legislative control of delegated legislation .

Judicial control of delegated legislation

UNIT-III

Administrative Tribunals

Need and reasons for their growth
Service Tribunals, their constitution
Power and procedure
Scope of judicial review and grounds
Jurisdictional error
Abuse and non-exercise of jurisdiction
Error apparent on the face of record
Principles of Natural Justice

UNIT-IV

Public Undertakings

Their Necessity and Management
Government Control
Parliament Control
Judicial Control
Commission of Enquiry

PRESCRIBED BOOKS

1. I. P. Massey : Administrative Law
2. Justice Thakur : Administrative Law

3. D. D. Basu : Comparative Administrative Law
4. Jain & Jain : Principles of Administrative Law

5. S. P. Sathe : Administrative Law

PAPER-V: Opt. (b): PUBLIC INTERNATIONAL LAW-II

UNIT-I

- Relation between International Law and State Law Various theories, state practice as to operation of International Law within municipal sphere, International Tribunals and the operation of municipal law.
- Criminal Jurisdiction in International Law Theory of territoriality, extra-territoriality, exceptions to the exercise of jurisdiction, jurisdiction according to the universal principle, problem of jurisdiction in respect to offences committed on

board aircraft in flight, jurisdiction of International Criminal Court.

 Jurisdiction in Airspace and Outerspace - Theories regarding airspace, Regulation of aerial navigation. Freedoms of air Principles governing the activities of states in the exploration and use of outerspace including the moon and other celestial bodies.

UNIT-II

- State Responsibility Nature and kinds of state responsibility, responsibility for breach of treaty or contractual obligations, expropriation of property, responsibility for international delinquencies, claims and damages.
- State Succession Meaning, kinds and theories of state succession, rights and duties arising out of state succession, succession regarding membership of the United Nations and International Institutions.
- Humanitarian Laws of Warfare Laws of land Warfare, laws of naval warfare, laws of air warfare.

UNIT-III

- The United Nations Preamble, purposes and principles of the UN Charter, membership of the UN, Legal nature of the United Nations, Amendment of the Charter.
- Organs of the United Nations Composition, voting rights functions and powers of the General Assembly and Security, Council, Uniting for Peace Resolution, functions and role of Secretary General.
- Collective Security and Peace Keeping-Concept of Collective Security under the UN Charter, Collective security and, collective self-defence, UN Peace-keeping forces.

UNIT-IV

Adjudicative and Judicial Organs in International Law:

- Permanent Court of Arbitration Formation, composition and evaluation.
- Permanent Court of International Justice-Formation, composition and evaluation.
- International court of justice composition, jurisdiction and evaluation.

PRESCRIBED BOOKS

J. G. Starke : An Introdution to International Law
 S. K. Kapoor : A Text Book of International Law

3. Max Sorenson : Manual of Public International Law

SUGGESTED READINGS

American Journal of International Law Indian Journal of International Law

PAPER-V: Opt. (c): ELECTION LAW

UNIT-I

Election Machinery and Electoral Process in India, Constituency, Delimitation of Constituencies Indian Constitution pertaining to elections (Art. 324-328):

UNIT-II

Qualifications
Disqualifications
Right to vote
Nomination paper
Withdrawal

UNIT-III

Corrupt Practices
Role of Political Parties
Role of Election Commission
Role of Courts
Role of Anti-defection Laws

UNIT-IV

Election of Panchayats
Election of Municipalities
Reservation of Constituencies and Seats of Members
People's Representation Act, 1951

SUGGESTED READINGS

Basu D. D. : Indian Constitutional Law
 Roy Meenu : Electoral Politics in India
 Jeevan Nair : Electoral System in India

4. J. C. Jain & : Elections in India

Bhalla R. P.

- 5. Peoples Representations Act, 1951
- 6. Indira Nehru Gandhi V/s Raj Narain AIR 1975 SC. 1299.

FOURTH SEMESTER

PAPER-I: LAW OF CRIME-II

(Including Prevention of Corruption Act)

UNIT -I

Specific offences against human body Causing death of human being Culpable homicide

Murder

Distinction between culpable homicide and murder
Specific mental element required in respect of murder
Grave and sudden provocation
Exceeding right of private defence
Public servant exceeding legitimate use of force
Death in sudden fight
Death caused by consent of deceased, Euthanasia.
Surgical operations

Death caused of person other than the person intended Rash and negligent act causing death.

Simple and grievous hurt

Assault and criminal force

Wrongful restraint and wonderful confinement Kidnapping from lawful guardianship and from India Abduction

UNIT-II

Offences against women and defamation
Outraging the modesty of a. woman
Assault or criminal force with intent to outrage the modesty of woman

Kidnapping or abducting woman to compel her to marry or to force her to illicit intercourse

Buying a minor for purpose of prostitution Bigamy, Adultery

Rape

Custodial Rape

Dowry death, cruelty of husband or relation of the husband

Prohibition and Penalty for indecent representation of women Defamation.

UNIT-III

Offences against Property

Theft

Extortion

Robbery and Dacoity

Criminal misappropriation and criminal breach of trust

Cheating, Mischief

Criminal Trespass

Forgery

UNIT-IV

Offences by or relating to Public Servants

Public servant taking gratification other than legal remuneration Public servant induced by illegal or corrupt means to do or not to do an act

Public servant obtaining valuable' thing without consideration in connection with official function

Public servant framing incorrect document with intent to cause injury

Unlawful buying or bidding by public servant

Prevention of Corruption Act, 1988: Object and scope

PRESCRIBED BOOKS

- 1. Law of Crimes by Rattan Lal Dhiraj Lal (Latest Edition)
- 2. Indian Penal Code by T. Bhattacharya
- 3. The Prevention of Corruption Act, 1988
- 4. The Prohibition of Indecent Representation of Women Act, 1986.

SUGGESTED READINGS

1. Penal Law of India by H. S. Gaur

PAPER-II : LAW OF PROPERTY-II AND EASEMENT UNIT-I

Mortgages

Kinds and Execution (Ss.58-59)

Mortgages Right to Redeem (S.60)

Usufructurtury mortgages right to recover possession (S.62)

Accession to mortgaged property (S.63)

Mortgagers right to for closure, sale and money (Ss. 67-68)

Rights and Liabilities of the mortgages in possession (Ss.72-76)

Marshalling and Contribution (Ss. 81-82)

Subrogation (Ss. 91-92)

UNIT-II

Charges - Definition, kinds, difference between charge and lein and difference between charge and mortgage (S. 100)

Rule of Priority (S.48, 93 and 79)

Gift - Definition and execution (S. 122, 123)

Gift of Future Property (S. 124, 125)

Revocation of Gift (S. 126)

Onerous Gift and Universal Donee (S. 127 & 128)

UNIT-III

Lease - Definition and execution (Ss. 105 to 107)

Rights and liabilities of lesser and lessee (S.108)

Determination of Leave (S.111)

Waiver of forfeiture and notice to quit (S.112 and 113)

Relief against forfeiture (S. 114 & 114-A)

Effect of Holding over (S.116)

UNIT-IV

Easement - Definition, kinds and imposition (Ss. 4 to 8)

Prescriptive Easements (Ss. 15-17)

Disturbance of Easements (Ss. 32-35)

Licence - Nature and Scope (S. 52)

Who may grant licence (S. 53)

Transfer of Licence (S. 56)

PRESCRIBED BOOKS

1. S. N. Shukla : Transfer of Property Act

2. Jain : Indian Easement Act

SUGGESTED READINGS

1. Mulla : Transfer of Property Act, 1882

2. Sinha : Transfer of Property Act, /882

PAPER-III: COMPANY LAW

UNIT-I

Company

Kinds of Companies, Illegal Association

Advantages and disadvantages of incorporation.

Formation of Companies: Who are promoters?

Pre-incorporation contracts

Certificate of incorporation

Commencement of business.

Memorandum of Association: Contents or clauses of Memorandum of Association, Rule of ultra vires.

Articles of Association: Contents, Alteration, Binding force of Memorandum and Articles, Doctrines of Constructive Notice and Indoor Management.

UNIT-II

Prospectus

Definition

Contents

Liability for misrepresentation or untrue statement in prospectus.

Shares

Allotment, restriction on allotment, share certificate, transfer of shares, forged transfer, issue of shares - on premium and discount, Share Warrant, Call on Shares, Forfeiture of shares, Surrender of shares, Lien on shares, Dividend on shares.

UNIT-III

Member

Modes of membership, who may be member, ceaser of membership, register of members, inspection and closing of register, rectification of register, annual returns.

Directors

Appointment, qualification, vacation of office, removal, powers, position and duties.

Meetings

Kinds, notice, quorum, voting, kinds of resolutions.

UNIT-IV

Debentures :

Issue, Floating Charge, Remedies of Debenture Holders Differences between share holder and debenture holder.

Investigation

Investigation of Companies Affairs (Sections 235-251).

Mismanagement: Prevention of oppression and mismanagement (Sections 397-409) Rule in Foss V. Harbottle.

Winding up of Company: Modes - by court, voluntary winding up, members voluntary winding up, creditors winding up, winding up subject to supervision of court.

PRESCRIBED BOOKS

Avtar Singh : Company Law
 Kailash Rai : Company Law

3. S. M. Shah : Company Law

PAPER-IV Opt. (a): LAW RELATING TO CO-OPERATIVE & COOPERATIVE SOCIETIES REGISTRATION ACT

UNIT-I

Cooperative Movement in India
The Punjab Co-operative Societies Act, 1961
Preliminary (Ss. 1-2)

Registration of Co-operative Societies (Ss. 3-14)

Member of Co-operative Societies and their Rights and Liabilities (Ss. 15-22)

UNIT-II

Management of Co-operative Societies (Ss. 23-29)

Privileges of Co-operative Societies (Ss. 30-40)

Properties and Funds of Co-operative Societies (Ss. 41-47)

UNIT-III

Audit, Inquiry, Inspections and Surchage (Ss. 48-54)

Settlement of Dispute (Ss. 55-56)

Winding up of Co-operative Societies (Ss. 57-61)

Execution of Awards, decrees, orders and decisions (Ss. 62-67-A)

UNIT-IV

Appeal and Revisions (Ss. 68-70)

Co-operative Banks (S. 70A)

Offences and Penalities (Ss. 71-86)

SUGGESTED READINGS

- 1. The Punjab Co-operative Societies Act, 1961
- 2. Jagdish Arora : The Punjab Co-operative Societies Act, 1961 with rules.

PAPER-IV Opt. (b): DIRECT TAXATION-II Income Tax Act, 1961

UNIT-I

Assessment

Assessment of Individuals

Assessment of Hindu Undivided Family

Assessment of Firms

Assessment of Companies

Assessment of Co-operative Societies

UNIT-II

Income Tax Authorities (Ss. 116-138)

Income Tax Authorities (S. 116).

Appointment of IT. Authorities (S. 117)

Control of Income Tax Authorities (S. 118)

Instruments to Subordinate Authorities (S. 119)

Jurisdiction of Authorities (Ss. 120-124)

Power to Transfer Cases (S. 127)

Change of Incumbent of an office (S. 129)

Powers of Income Tax Authorities (Ss. 131-136)

Disclosure of Information regarding Assessee (S.138)

Procedure and Assessment (Ss. 139-158)

Return of Income (Ss. 139-140)

Permanent Account Number (S. 139-A)

Assessment (Ss. 140A-143)

Best Judgement Assessment (Ss. 144-145)

Income Escaping Assessment (Ss. 147, 148, 149 & 152)

Sanction for Issue of Notice (S.151)

Rectification of Mistake (Ss. 154-155)

Notice of Demand (Ss. 156-157,158)

Special Provisions to avoid Repetitive Appeals (S. 158-A)

Special Procedure for Assessment of Search Cases (Ss. 158-B 158 - BH)

Collection of Tax (Ss. 190-219)

Deduction at Source (Ss. 190-206)

Advance Payment of Tax (Ss. 207-219)

UNIT-III

Recovery & Refund of Tax (Ss. 220-245)

Payment of Tax (S. 220)

Penalty payable when tax in default (S. 221)

Mode of Recovery (Ss. 222-226)

Recovery of Penalty, Fine, Interest etc. (S. 229)

Tax Clearance Certificate (S. 230)

Restriction on registration of transfer of immovable property in certain cases (S. 203-A)

Recovery by Suit (S. 232)

Refunds (S.237)

Who is allowed and time limit for refund? (Ss. 238, 239)

Refund on Appeal (S. 240)

Power to withhold refund (S. 241)

Correctness of assessment not to be questioned (S.242)

Interest on refunds (Ss. 243, 244)

Set off of refund (S. 245)

Appeal & Revision (Ss. 246-268)

Appealable Orders (S. 246)

Form of Appeal, fee & time limit (S. 249)

Procedure in Appeal (S. 250)

Powers of Commissioner (S. 251)

Appeal to Appellate Tribunal (Ss. 252-255)

Reference to High Court (Ss. 256-260)

Reference to Supreme Court (Ss. 261-262)

Revision by Commissioner (Ss. 263-264)

General Provisions (Ss. 265-268)

Penality & Prosecution (Ss. 270-280)

Penalities (Ss. 275-275)

Offences & Prosecution (Ss. 275A - 280)

UNIT-IV

Wealth Tax Act, 1957

Definitions (S. 2)

Charge of Tax (S. 3)

Net Wealth to include certain assets (S. 4)

Exemption in respect of certain assets (S. 5)

Valuation of Assets (S. 7)

Wealth Tax Authorities (Ss. 8-11)

Filing of Return (Ss. 14-15 & 15-A)

Self Assessment (S. 15-B)

Assessment (Ss. 16, 16-A, 17, 17-A)

Penalties (Ss. 18, 18-A, 18-B)

Appeal, Reference & Revision (Ss. 23-29)

Payment & Recovery of Wealth Tax (Ss. 30-33)

Refunds (S. 34-A)

PRESCRIBED BOOKS

1. Vinod K. Singhania : Direct Taxes Law & Practice

2. V. P. Gour & D.B. Narang : Income Tax Law &. Practice

3. Mahesh Chandra & : Income Tax Law &. Practice

S. P. Goyal

4. Narula : Taxation Law

PAPER-IV Opt. (c): LAW RELATING TO LOCAL BODIES

UNIT-I

The Punjab Panchayati Raj Act, 1994

Definition

Gram Sabhas and Gram Panchayats

Functions, Powers and Duties of Gram Panchayats

Judicial Functions of Gram Panchayats

Art. 40, 243 to 243-G of the Indian Constitution (Schedule XI)

UNIT-II

Constitution of Panchayat Samities and Conduct of their Business.

Constitution of Zila Parishads and conduct of their business.

Control and supervision

Art. 243-H to 243-0 of the Indian Constitution (Schedule XI)

UNIT-III

The Punjab Municipal Act, 1911

Definitions

Constitution of Municipalities and Constitution of Committees

Conduct of Business

Taxation 61-62-A

Art 243 P to 243-W of the Indian Constitution (Schedule XII)

UNIT-IV

Procedure for assessing immovable property

Municipal Election, Inquiries

Recovery of Tax, Octroi and Tolls, and their appeal provisions Art 243-X to 243-ZG of the Indian Constitution (Schedule XII)

SUGGESTED READINGS

- 1. The Punjab Panchayati Raj Act, 1994
- 2. The Punjab Municipal Act, 1911 by T.S. Doabia
- 3. Law Commission Report
- 4. The Constitution of India

PAPER-V Option (a): LABOUR LAWS-II

UNIT-I

The Payment of Wages Act; 1936

Definitions

Responsibility for Payment of Wages.

Wage period and time of payment of wages mode of payment.

Deductions which may be made from wages contracting out.

UNIT-II

The Minimum Wages Act, 1948

Definitions

Procedure for fixing and revising minimum wages

Contracting out

Penalty for offences

The Equal Remuneration Act, 1976

Definitions

Equal remuneration to men and women

No discrimination to be made while recruiting men and women workers

Advisory Committee

Non-applicability of the Act

Penalities and offences

UNIT-III

The Workmen's Compensation Act, 1923

Definitions

Employer's Liability for Compensation

Attachment, assignment and charge on compensation

Compensation as charge on assets transferred by employer

Contracting out

Penalties

UNIT-IV

The Employee's State Insurance Act, 1948

Definitions

Corporation, Standing Committee and Medical Benefit Council

Contributions

Benefits

Adjudication of Disputes and Claims

Penalities

PRESCRIBED BOOKS

1. Report of the National Commission on Labour (1969)

2. Indian Law Institute, Labour Law and Labour Relation, 1957

3. Kothari : A Study of Industrial Law

4. S. N. Mishra : Industrial and Labour Law

5. Goswami : Industrial and Labour Laws

6. Puri : Industrial and Labour Laws

7. Chopra : Minimum Wages Act

8. Chopra : Payment of Wages Act

9. Srivastava : Women's Compensation Act

10. Malik : Employee State Insurance Act

11. Equal Remuneration Act, 1976

PAPER-V: Option (b): LAW OF MOTOR VEHICLES

UNIT-I

Licensing of Drivers of Motor Vehicles

- Grant of Learner's Licence
- Grant of Driving Licence
- Licensing and regulation of schools or establishments for imparting instruction in driving of motor vehicles
- Suspension of Driving Licence
- Revocation of Driving Licence
- Power of Licensing Authority to disqualify from holding a Driving Licence

Licensing of Conductors of Stage Carriages

- Disqualifications for grant of Conductor's License
- Power of licensing authority to disqualify from holding Conductor's License

UNIT-II

Registration of Motor Vehicles

- Registration how to be made
- Special provisions regarding motor vehicle subject to hirepurchase agreement.
- Cancellation of registration

UNIT-III

Control of Transport Vehicles

- Transport Authorities
- Grant of State Carriage Permits
- Grant of Goods Carriage Permits
- Transfer of Permit

UNIT-IV

Duties of Driver of a Vehicle
Liability without fault in certain cases
Insurance of motor vehicles against third party risks
Offences and penalties
Appointment of Motor Vehicles
Road Safety Councils and Committees

SUGGESTED READINGS

Motor Vehicles Act, 1988 Motor Vehicles Rules, 1989

PAPER-V Option (c): LAW OF EQUITY AND TRUSTS UNIT-I

Concept and Definitions of Equity

Introduction

Historical Background

Equity as a branch of law

Description of Equity

Definition of Equity

Nature and Scope of Equity

Equity under Roman, English and Indian Legal Systems

Equity under the Roman Law

Equity under the English Legal System

Equity under the Indian Legal System

UNIT-II

Classification of Equity Jurisdiction

Exclusive Jurisdiction

Concurrent Jurisdiction

Auxiliary Jurisdiction

Discovery of Document

The Judicature Acts

Maxims of Equity

UNIT-III

General View of Trust

Introduction

Origin and Development

Definition of Trust

Constituent Elements of a Trust

Kinds of Trust

Creation of Trust

UNIT-IV

Appointment, Retirement and Removal of Trustees

The Duties and Liabilities of Trustees

Rights and Powers of Trustees

Disabilities of Trustees

Rights and Liabilities of Beneficiaries

Extinction of Trusts

PRESCRIBED BOOKS

- 1. Equity by Hanbury
- 2 Maitland
- 3. Aqil Ahmad
- 4. Snell

ਜ਼ਰੂਗੀ ਨੌਟ

- ਸਿਲੇਬਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰੈਸ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਅਪਰੈਲ-ਮਈ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ, ਗੈ-ਅਪੀਅਰ, ਫੇਲ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਸਿਲੇਬਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਨੁਪੂਰਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।
- ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੀ ਦੇ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਿਯਮਾਂ/ਅਧਿਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।

ਨੋਟ : ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ਾਖਾ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(All rights reserved; no part of this publication may be reproduced in the guides or in any other help book, stored in a retrieval system, or transmitted by any means, electronic, mechanical, photocopying, or otherwise, without the prior written permission of Punjabi University, Patiala.)

No. of Copies: 200